

Forbindelsen - habilitetssaken i Sandnes

Motstand og sjokkexiten til en av regionens mest kjente politikere

Metoderapport Skup 2023

Innsendere:

Marius Wiig Holmen – marius.wiig.holmen@aftenbladet.no, 475 23 598

Tommas Torgersen Skretting – tommas.torgersen.skretting@aftenbladet.no
480 24 673

Takk til:

Carl Gunnar Gundersen (prosjektredaktør) for reportasjeledelse og støtte, Camilla Bjørheim (journalist), Hans Christian Paulsen (journalist), Inga Rolland Sverdrup (design), Filip Blaauw (utvikling), Manuel Rico, og Tarjei Leer Salvesen og Vegard Venli for gode samtaler.

Publisert:

På Aftenbladets plattformer fra september 2022, og gjennom 2023. Lenke til alle saker er vedlagt.

Kotaktperson:

Carl Gunnar Gundersen: carl.gunnar.gundersen@aftenbladet.no, 415 59 360

Redaksjon:

Stavanger Aftenblad
Postboks 229
4001 Stavanger

Stavanger Aftenblad

Innhold

1. Innledning	1
2. Første fase: Brygga	2
3. Andre fase: De ukjente Syden-turene	3
3.1 Metode: Sporene på Facebook	3
3.2 Metode: Strava-gjennombruddet	4
3.3 Metode: En vesentlig skrivefeil	5
3.4 Metode: Innsynskampene og “et mediehus” som har bedt om telefonlogger	5
3.5 Metode: “DownThemAll” – et mønster ble til	7
3.6 Metode: Tidslinjer	7
3.7 Metode: Stort antall muntlige kilder	8
3.8 Metode: Innsyn i A-meldinger	8
3.9 Metode: Om bord på yachten	9
3.10 Metode: En setning blant 47 sider	10
3.11 Dokumentene som forsvant	10
3.12 Metode: Ingenting udokumentert (kildekritikk)	11
3.13 Metode: Sparring med eksperter	11
4. Motstand	12
4.1 Metode: Dramatisk imøtegåelse	12
4.2 Ryktespredningen: To journalister på en bar	13
4.3 “Inkriminerende anklager”	14
4.4 En spesiell pressekonferanse	15
4.5 “Alt er kjent fra før”	15
4.6 Lang saksbehandlingstid	16
5. Etikk	16
5.1 Belastningen for de omtalte	16
5.2 PFU-klage	17
5.3 Sykmelding	17
6. Dette er nytt	17
6.1 Ikke-besvarte spørsmål	18
7. Konsekvenser	19
Vedlegg	21

1. Innledning

Aftenbladet har neppe sett så stor interesse for lokalpolitiske forhandlinger som etter valget i Sandnes 11. september 2023. Etter noen dager med høylytt tautrekking, kom sjokket som fortsatt ikke har lagt seg: Frps ordfører kandidat og politikeren med soleklart flest personstemmer i Sandnes, Pål Morten Borgli, trer til side.

Han har vært varaordfører i 12 år, og en av fylkets mest profilerte politikere. Partiets fjerdekandidat rykket opp som varaordfører i et samarbeid med Høyre. Grunnen var at både KrF og Høyre hadde avbrutt forhandlingene – de ville ikke akseptere Borgli som ordfører.

Bakteppet var at Aftenbladet i løpet av 2023 hadde publisert avsløringer knyttet til varaordfører Borglis forbindelse til selskapet Seabrokers, og dets eier, milliardæren Ragnvald Albretsen. Disse opplysningene ville ikke ha kommet frem uten jobbing med hundrevis av kilder, tusenvis av dokumenter og kreative metoder. Sakene førte til det som trolig er den største politiske kontroversen i Sandnes noensinne.

Det mest bemerkelsesverdige ved våre saker, mener vi nettopp er den motstanden man kan møte når man driver undersøkende journalistikk rettet mot noen av de mektigste personene i et lokalsamfunn. Dette er helt sikkert overførbart til andre steder i Norge - ikke kun Sandnes (som faktisk har over 80.000 innbyggere):

Varaordføreren behøver ikke å dokumentere detaljer som er vesentlig for egen habilitet, fordi ordføreren han har styrt med i 12 år går god for ham og har kastet eller mistet dokumentasjonen. Administrasjonen vil ikke vurdere saken og legger seg ikke opp i ordførers journalføring, kontrollutvalget tar ikke saken, og lokalavisa retter de kritiske spørsmålene mot oss – ikke mot de involverte politikerne.

Kommunens kommunikasjon med Statsforvalteren viser at ordføreren selv grep inn i et forsøk på å stanse innsyn i varaordføreren telefonlogg som vi flere ganger hadde begjært, fordi vi ville kartlegge kontakt i tiden rundt viktige politiske avgjørelser.

Samtidig angripes våre intensjoner: Ordføreren har fra første spørsmål ment at vi driver med konspirasjoner. Varaordfører Borgli kritiserte journalistene foran over 130.000 seere på Facebook, og den lokale milliardæren tok, i et forsøk på å snu næringslivstoppene i Sandnes mot oss, initiativ til et opprop ved å formidle rykter om at vi på en bar i Stavanger hadde planlagt å “ta varaordføreren”. Et rykte som Borgli først plantet i den famøse Facebook-videoen. Vi har ellers møtt en PFU-klage og Seabrokers engasjerte en advokat som mente vi hadde publisert “injurierende” påstander.

2. Første fase: Brygga

Gjennom en artikkel i lokalavisa registrerte vi at det var bråk i byggesaksavdelingen i Sandnes kommune sensommeren 2022. Vi bestemte oss for å sjekke det nærmere, og fant at 8 av 23 hadde sagt opp det siste halvåret. Flere fortalte at de opplevde å bli instruert til å behandle enkeltsaker i strid med «faglige vurderinger og praksis».

Raskt ble vi kjent med den største snakkisen: Ei relativt stor brygge på idylliske Ims, et populært hytteområde ikke langt fra der Lysefjorden munner ut i Høgsfjorden, øst i Sandnes kommune. Brygga er bygget av forretningsmann og milliardær Ragnvald Albretsen, på hans hytteeiendom. Han er gründer, eeneier og styreleder i Seabrokers-konsernet – og godt inne på Kapitals liste over Norges 400 rikeste.

Gjennom skånsomt kildearbeid og gjennomgang av byggesaker, kunne vi etter en stund dokumentere at tvangsmulkt rett mot Albretsen var blitt stanset to ganger. Men tre dager etter at vi ba om en komplett dokumentliste i saken i september 2022, krevde plutselig kommunen at brygga ble revet innen drøye tre uker, ellers vanket det dagbøter igjen. Så snudde saken igjen, og politikerne skulle plutselig vurdere dagbøtene. Dermed stilte vi oss selv spørsmålet: Hvorfor skal de behandle dette, når det ikke var noe i delegasjonsreglementet til kommunen som tilsa at de burde få saken?

Etter spørsmål til kommunen i flere runder fikk vi omsider innsyn i en e-post sendt av varaordfører Pål Morten Borgli (Frp), mens han var fungerende ordfører, til kommunedirektøren og kommunalsjefen. Han skrev at varselet om dagbøter måtte trekkes tilbake på dagen, og mente saken måtte ses i sammenheng med neste års behandling av kommuneplanen.

Vi var kjent med at Borgli tidligere var ansatt i et selskap som inngikk i Seabrokers-konsernet for rundt 10 år siden. Men så ble vi oppmerksomme på noen bilder i sosiale medier, der han hadde på seg en Seabrokers-sykkeldrakt for bare et par år siden. Vi bestemte oss for kort å undersøke saken, og fant ut at han eide en bil med selskapets logo godt synlig, for å profilere at de var «samarbeidspartner» av datteren, som er proffsyklist. Borgli var på sin side styreleder og 24 prosent eier i selskapet som organiserte hennes sykkelratsing, og som hadde inntekter i hundretusener-sjiktet. Men han nektet å si noe om hva avtalen mellom datteren og Seabrokers gikk i, og sa at han personlig ikke hadde noen som helst ytelser gjennom dette samarbeidet.

Opposisjonspolitikere mente funnene våre var problematiske. Men kommuneadvokaten konkluderte med at Borgli ikke hadde behandlet saken om brygga formelt sett, og at habilitet derfor ikke var relevant. Jusprofessor Markus Hoel Lie ved UiT mente at dette kanskje var “den snevreste forståelsen” av saksbehandling som han hadde hørt - og kritiserte konklusjonen. Men verken

kommunen eller opposisjonen fulgte det opp, noe som gjorde det vanskelig for oss å gjøre noe særlig mer. Gjennom å manuelt analysere alle saker kommunen selv fant med ordet “brygge” i seg, kunne vi også dokumentere at blant 150 saker som omhandlet brygger, skiller den på lms seg ut. Heller ikke dette fikk noen ytterligere oppfølging.

Vi jobbet ikke noe særlig mer med saken, og at habiliteten til Borgli ble tatt opp i Fylkesutvalget kom litt brått på oss. Etter denne behandlingen så vi imidlertid på saken som relativt ferdig.

3. Andre fase: De ukjente Syden-turene

Den konkrete bakgrunnen for at vi hentet denne forbindelsen fram igjen i slutten av 2022, var at vi gjennom en intern samtale kom vi over nye opplysninger rundt denne relasjonen: Varaordfører Borgli skulle ha bodd i et hus som disponeres av Seabrokers under en privat ferie i Syden. Vi arbeidet systematisk med å nærme oss kilder som kunne tenkes å vite noe om dette, samtidig som de ikke hadde en relasjon til varaordføreren som ville få alarmklokkene til å kime. Da opplysningene til en viss grad var verifisert, ble arbeidet vårt formalisert internt. Vi to ble tatt helt av andre oppgaver og delvis ut av turnus slik at vi på heltid kunne begynne arbeidet med å innhente nødvendig dokumentasjon rundt årsskiftet 2022/2023.

Vi stilte oss flere spørsmål:

- Hvorfor benyttet han eventuelt et ansattgode i Seabrokers, mange år etter at han oppga å ha sluttet? Og hvorfor var ikke dette informert om i habilitetsredegjørelsen?
- Kunne det være mer han ikke hadde informert om?
- Han har vært varaordfører i over 11 år, og styremedlem i Forus Næringspark AS, samtidig som Seabrokers har hatt utstrakt virksomhet i Sandnes, særlig på Forus. Hadde han kontakt med Albretsen om flere saker enn brygga?

3.1 Metode: Sporene på Facebook

På varaordfører Borglis Facebook kom vi over en bildeserie fra januar 2018 som vi stoppet ved. Han var i et parkområde sammen med familien. På ett av bildene satt Solveig Albretsen, altså kona til forretningsmannen, på samme bord. Atmosfæren bar absolutt preg av sosial omgang. Vi fant ut at de satt i uteområdet til et Radisson-hotel sør på Gran Canaria, og beregninger av sollyset på de ulike bildene i serien indikerte at de var i området i mange timer. Via spanske eiendomsregistre tok det ikke lang tid å finne ut av Seabrokers eide en svær leilighet i komplekset. Samtidig hadde et av familiemedlemmene til Borgli dagen før lagt ut et bilde som var tagget #seabrokers, og #seabrokershouse.

Dette kunne indikere at de hadde overnattet i noe som kalles “Seabrokershouse”. Spørsmålet ble da, hvordan kan man eventuelt dokumentere noe slik?

Vi begynte først med poster i sosiale medier for å se om de ga en indikasjon. Ved å analysere interiøret på bildet tagget #seabrokershouse, kunne vi omtrent slå fast at dette ikke var leiligheten i Radisson-komplekset. Da fant vi et annet spor gjennom Borglis bilder, som var en restaurant i den lille Tauro-dalen en kort biltur unna. Her stemte interiøret over ens med havet av bungalower og leiligheter i denne dalen. Dette så vi gjennom en sammenligning av bilder i utleieannonser på AirBnB og hotellets egne nettsider. Men noe særlig lenger kom vi ikke på en stund, og vi kjente på en følelse av at vi kanskje ikke ville komme til bunns i saken.

3.2 Metode: Strava-gjennombruddet

Siden vi visste at datteren var en satsende syklist, og at Borgli var involvert i denne satsingen, begynte vi å kartlegge bevegelsene til de ulike sykkelklubbene utøveren hadde vært del av. Vi fikk brakt på det rene at den aktuelle delen av Gran Canaria var et populært valg for oppkjøring til ny sesong og at syklisten flere ganger hadde deltatt på treningsleirer i regi av ulike klubber på den delen av året som var aktuelt. Siden dette var et treningsmiljø, endte vi opp på treningsappen Strava. Her fikk vi bekreftet at utøverens lag hadde vært på treningsleir i dette området, flere ganger.

Vendepunktet kom da vi sjekket Pål Morten Borglis egen profil på appen. Her var det lagt inn fire turer over et par dager på Gran Canaria i 2019. De fleste startet og/eller sluttet ved den samme boligen i Tauro-dalen. Vi fant samtidig frem til stedet på Google StreetView, som trolig var kritisk for sakens fremdrift: Sto man på et “hopp”, altså en konkret plass når man går gjennom gata, og “snudde” seg, fikk man akkurat vinkelen til å se en liten blå flekk på døra til den samme bungalowen. Dette identifiserte vi til å være Seabrokers sin logo.

Dette måtte vi få bekreftet, og booket en reise til Gran Canaria. Vi tok ikke med fotograf for å vekke minst mulig oppmerksomhet (det er haugevis av nordmenn på Granca, også mange lokale) - og informasjon om reisen og arbeidet vårt ble internt begrenset til et absolutt fåtall. Likevel kom det senere i prosessen for en dag at varaordføreren før publiseringen var klar over at vi hadde vært på øya. Det kan selvsagt være at vi likevel ble observert mens vi gjorde våre kartlegginger, men det kan også være at den interne disiplinen ikke var god nok.

Strava-turene viste også noe annet: Ved flere anledninger hadde Borgli vært borte ved den andre leiligheten til Seabrokers, som er flere kilometer unna, også i 2019 (bildene fra Facebook omtalt i punkt 3.1 var fra 2018). Solveig Albretsen hadde selv postet bilde fra leiligheten de samme dagene, så det fremsto som om de var der på

likt. To år på rad hadde de altså kanskje feriert samtidig og møttes, noe som står i kontrast til uttalelsene om minimal kontakt.

3.3 Metode: En vesentlig skrivefeil

Før reisen hadde vi allerede prøvd spanske eiendomsregistre hjemmefra, men det var bare leiligheten i Radisson-komplekset som dukket opp. Siden bungalowen lå i et stort "boligfelt", uten noen logisk inndeling i systemene, klarte vi ikke, selv med hjelp fra en spansk journalist, å få ut informasjon om eierskap. Håpet var at vi kunne få hjelp der nede, og sjekke om den fortsatt hadde logoen på døra – i tilfelle den for eksempel var solgt.

Fasiten: Logoen var fortsatt der. På Strava hadde også varaordføreren lagt inn et bilde. I bakgrunnen var det bouganville-busker med rosa blomster som er typiske for området. Ved å kjøre opp til en høyde og gå til et sted med utsyn over Tauro-dalen, kunne vi ved hjelp av telelinse identifisere de samme flisene, den samme kantsteinen og gjenkjenne røttene fra buskene – og på den måten slå fast med relativ sikkerhet at bildet ble tatt i bungalowens uteområde.

Dette var ganske god dokumentasjon, men vi trengte å ha denne faktaopplysningen helt verifisert. Vi møtte derfor opp på den lokale filialen til eiendomsregisteret. Her kom vi i kontakt med en hyggelig kar som forsto vår rolle, og som satte seg ned med oss for å klare å lokalisere den eksakte bungalowen i deres systemer. Vi hadde uheldigvis ikke valgt spansk på skolen, men man kommer langt med Google Translate. Men det var ikke bare for oss å peke på et kart. Først hentet han dokumentasjon på feil leilighet. Men på forsøk nummer to neste dag, traff vi: Den var eid av "SEABROKER AS". Man måtte treffe eiernavnet på bokstaven når man søkte, derfor hadde "Seabrokers" og lignende ikke gitt treff.

3.4 Metode: Innsynskampene og "et mediehus" som har bedt om telefonlogger

I forbindelse med sakene om brygga til Albretsen høsten 2022, skrev Borgli på Facebook at han blant annet hadde tilbudt oss å se hans mobil med alle meldinger, telefoner og lignende. Vi opplevde aldri å få en slik mulighet. Men ettersom Sivilombudet (se sak 2022/1297) sommeren 2022 slo fast at loggføring med informasjon om en konkret telefonsamtale fra finansministerens telefon utgjør et «dokument» i offentleglovas forstand, ba vi om innsyn i varaordføreren telefonlogger for tre måneder. Vi foreslo at denne typen informasjon kunne være lagret dersom kommunen for eksempel benyttet seg av spesifisert faktura eller lignende. Bakgrunnen var at vi ønsket å se hva slags kontakt det var mellom de to vi undersøkte rundt et knippe konkrete saker, blant annet brygga.

Da fikk journalist Marius og sjefredaktør en e-post direkte fra Sandnes-ordfører Stanley Wirak, hvor han skrev at han “finner det underlig at Aftenbladet skal være opptatt av varaordførers telefonregning for seks måneder siden om det ikke finnes en større interesse fra journalisten enn hans interesse for telefonregninger generelt. Jeg ville tro at sjefredaktøren er klar over den belastning en slik henvendelse (som i realiteten kan oppfattes som en mistenkeliggjøring av varaordfører) kan medføre. Slike henvendelser behandles også etter offentlighetsloven.”

Vi fikk oversendt en faktura uten spesifisert informasjon. Denne viser kun taletid, antall meldinger og lignende. Kommunen har opplyst at dette er den eneste dokumentasjonen knyttet til telefonlogger de sitter på, og Borgli sier Telenor har gitt beskjed om det ikke finnes dokumentasjon lenger tilbake i tid. Vi klaget til Statsforvalteren, som ikke undersøkte saken mer utover å be kommunen svare på om dette stemte, noe de bekreftet. Det er altså interessant at informasjon om telefonsamtaler regnes som et dokument, og kan regnes som saksdokumenter, men at det ikke er mulig å få tak i for kommunen når det blir eldre enn noen måneder.

Dette innsynskravet førte for øvrig til en sak i lokalavisa [Sandnesposten](#) en stund etter, men lenge før publiseringen vår. De skrev at “et mediehus” ba varaordføreren vise frem telefonloggen sin, men at ordføreren grep inn. Etter å ha skildret noe av dialogen vår med kommunen, skriver de “mediehuset nøyer seg ikke med svaret de får av ordfører og kommune. De klager kommunens avgjørelse inn til Statsforvalteren”. De ba oss aldri om en kommentar knyttet til saken, internt valgte vi å la dette ligge.

Tidlig i arbeidet ba vi også om innsyn i kalenderen til ordfører og varaordfører. Da fikk journalist Marius først følgende e-post fra ordføreren: “Jeg, som ordfører fører ikke oversikter over hvem jeg møter og hvem jeg snakker med.” Etter at vi forklarte at vårt innsynskrav handlet om informasjon lagret i eksempelvis elektroniske kalendere, fikk vi imidlertid innsyn i en oversikt fra ordfører, som viste flere vesentlige møter som inkluderte ham, Borgli og Albretsen. Vi fikk aldri noe svar knyttet til varaordføreren kalender.

Et helt naturlig skritt når man undersøker denne typen saker, er å be om innsyn i den skriftlige korrespondansen mellom Borgli og Albretsen, noe vi gjorde en hel del senere i prosessen. Dermed hadde vi allerede skaffet oss en rekke dokumenter som viste korrespondanse gjennom andre metoder og muntlige kilder. Av svaret vi fikk, viste det seg at de hadde løst innsynskravet slik: Varaordfører Borgli ble selv bedt om å finne relevante dokumenter, og sendte over med følgende formulering: “Her er noen eposter som kan være knyttet til varaordfører eller fungerende ordfører som jeg finner”.

Vi satt imidlertid på en rekke dokumenter som vi visste var arkivert hos dem, men som de ikke sendte over. Vi brukte dette som utgangspunkt for å klage, noe som

førte til at kommunen i en ny omgang sendte over en hel del flere dokumenter – der flere av disse ble brukt i saker. Vi opprettholdt likevel klagen på deres vurdering av dokumentbegrepet til Statsforvalteren, som ga oss ytterligere e-poster.

3.5 Metode: “DownThemAll” – et mønster ble til

Varaordfører Borgli engasjerte seg direkte i saken knyttet til Ragnvald Albrechtsens brygge, noe som i utgangspunktet var en byggesak som lå hos administrasjonen. Han så ikke noen grunn til å vurdere habiliteten sin knyttet til dette. I tillegg til å undersøke forholdet mellom Borgli og Albrechtsen/Seabrokers, spurte vi oss om tilsvarende kunne ha blitt gjort i andre saker der disse var involvert eller part. Vi kunne kanskje ha spurt kommunen om en oversikt over alle saker der dette var tilfellet, men dette hadde vi erfart både tok tid, samt at vi ikke kunne vente alle relevante dokumenter. Derfor benyttet vi oss av en annen metode:

Kommunens byggesaksarkiver ligger åpent på nett i løsningen 360Online, der man kan gå inn i en sak og få oversikt over alle de offentlige dokumentene som PDF-er. Men søker man i systemet, leter den ikke etter treff i enkeltdokumenter, kun i titler. Dette åpner imidlertid for at man kan bruke en utvidelse i nettleseren som for eksempel DownThemAll, som laster ned alle filer, bilder og objekter på en gitt nettside. Vi søkte derfor på ulike søkeord i kommunens byggesaksarkiver som “Seabrokers”, “Forus” (industriområdet mellom Sandnes/Sola/Stavanger hvor Seabrokers eier store mengder næringsbygg) og andre navn. Deretter plukket vi mange ulike saker. PDF-ene samles i en mappe på datamaskinen, og vips, så hadde vi tusenvis av byggesaksdokumenter hvor man kan søke etter enkeltord. Legger du da inn "Seabrokers", filtrerer den ut dokumentene der ordet fremkommer. Dette krysset vi med informasjonen vi hadde fått gjennom innsyn i ordførers kalender.

Den åpenbare fordelene ved å gjøre det slik, er at vi ikke avhenger av kommunen til å finne frem det vi ber om, og undersøkelsene blir uavhengige. Slik fant vi frem til flere saker vi endte med å skrive. Et mønster dannet seg også over flere år: I saker hvor Seabrokers støtte på problemer, eller ville få forgang hos administrasjonen, ble det gjerne sendt e-poster fra Albrechtsen selv, direkte til Borgli og ordfører Wirak.

3.6 Metode: Tidslinjer

Hele tiden å orientere seg etter ei tidslinje er noe vi har hatt god nytte av. Én ting er å bruke det som et virkemiddel i sakene, et annet er å bruke det i arbeidet.

Vesentligheten av en melding avhenger ikke bare av innholdet, men også *når* den ble sendt.

Ved å benytte denne metoden så vi ikke bare at det dannet seg et mønster, vi oppdaget også at et viktig møte fant sted bare 11 dager etter et av Borglis besøk i

Seabrokers' bungalow på Gran Canaria. Dette funnet gjorde reisen til Gran Canaria enda mer interessant. Tidslinjen hjalp oss også å se bildet rundt en anbudsprosess der Seabrokers var en av finalistene til å bygge et nytt administrasjonsbygg: Der var Borgli forslagsstiller da kommunestyret bestemte at de ikke skulle lytte til kommunedirektøren som hadde kommet fram til at det svarte seg mer å bygge og eie selv - Borgli ville heller gå videre med anbudskonkurransen.

3.7 Metode: Stort antall muntlige kilder

I et sakskompleks som dette kommer man langt med innsyn, dokumenter og tidslinjer. Men flere av de sentrale dokumentene i noen av sakene fikk vi ikke gjennom innsynskrav, og de var heller ikke journalført. Det var altså i kombinasjon med øvrige kilder at vi ble kjent med at de i det hele tatt eksisterte. Dette gjelder for eksempel meldingen varaordfører Borgli sendte til kommunedirektøren der han ba om at bøtene mot Albretsens brygge skulle stanses. Etter vår sak om denne meldingen ble den imidlertid lagt inn i byggesaken. Selv om mange møter bare ga en liten ny brikke i puslespillet, var de viktige for å bringe nyanser til hypotesene og for å korrigere dem. Siden arbeidet strakk seg over tid, fant vi det svært nyttig å ha referat fra de lange, muntlige samtalene vi har hatt. Dette har gitt oss muligheten til å være mer presise, og kommer godt med når man over flere måneder har snakket med opp mot et hundretalls muntlige kilder. Hele arbeidet ble fra dag én systematisert og lagret på en egen disk.

3.8 Metode: Innsyn i A-meldinger

Pål Morten Borgli opplyste til oss høsten 2022 at han sluttet i Seabrokers-selskapet Securalift idet han ble varaordfører i 2011, noe han også oppga til fylkesadvokaten. Men med søk på Google kom vi over en NRK-artikkel fra valgkampen i 2015, der det sto at han var i permisjon fra Seabrokers. Etter litt løs research fikk vi en idé om å søke innsyn i detaljer fra A-meldinger fra selskapet. A-melding er en månedlig melding fra arbeidsgiver til NAV, SSB og Skatteetaten om inntekt, arbeidsforhold og forskuddstrekk, samt arbeidsgiveravgift og finansskatt for virksomheten. I disse meldingene er virksomheter faktisk pålagt å opplyse om antall ansatte i permisjon, men kun fra og med 2015.

Vi ba derfor NAV om innsyn i årlige A-meldinger fra Securalift, hvor vi ba om antall ansatte og antall i permisjon fra 2009-2016. Fra 2015 var det imidlertid ikke rapportert om noen ansatte i permisjon. Spørsmålet ble derfor om det kunne være snakk om en "sovende ansatt". I innsynskravet svarte NAV at informasjon om antall ansatte var taushetsbelagt der det var snakk om fire eller færre. Vi fikk dermed en oversikt, der noen av årene var fire eller færre og dermed blanke. Vi samkjørte dette med antall årsverk som var rapportert i regnskapet samme år, og lønnsutgiftene. Slik vi har forstått dette, vil ikke en null-prosent ansatt telle som et årsverk, da dette går

på antall arbeidstimer. Dette indikerte at det alle årene mellom 2011 og 2016 kunne være en ansatt som ikke jobbet aktivt, noe vi benyttet oss av i en ny runde med spørsmål til Borgli. Da sjekket han opp i saken med selskapet, og fant ut at han sa opp først i januar 2017.

3.9 Metode: Om bord på yachten

Formålet med Ragnvald Albretsens brygge på hytta, var å legge til kai med Fairline-yachten eid av selskapet Seabrokers. Vi syntes det var relevant å se nærmere på andre funn fra Borglis Facebook: En video der han var om bord på en ikke nærmere beskrevet båt under en av konsertene på Blinkfestivalen 2017. Blinkfestivalen er årets største folkefest i Sandnes sentrum, og vi visste at Seabrokers ofte var til stede med sin yacht her. Vi fant frem til bilder fra konserten. Disse viste at yachten lå på kremplassen midt i sentrum, og kunne enkelt slå fast at videoen måtte ha vært tatt fra Seabrokers sin yacht.

Dette var kanskje ikke så interessant i seg selv. Men var det et enkelttilfelle?

Etter Nordsjørittet i 2015, som også er en folkefest i Sandnes sentrum, hadde Borgli publisert et bilde av sine egne bein, der man kunne se detaljer som indikerte dekket på en båt. Seabrokers hadde selv publisert et bilde på egne nettsider av yachten i forbindelse med Nordsjørittet, men uten datofesting. Dette bildet var ikke strippet for metadata slik som andre bilder på sosiale medier blir, og derfor kunne vi laste det ned og se både tidspunkt det var tatt og ganske nøyaktig GPS-lokasjon (dette ligger i et bildes metadata) i Adobe Lightroom. Vi fant bilder av tilsvarende Fairline-modeller som den Seabrokers eide, og så at detaljene minnet om det på bildene til Borgli (særlig gjaldt dette dekksluka på bilde 1). I tillegg brukte vi Suncalc.org til å se at skyggen på bilde 2 stemte over ens med posisjonen til yachten og tidspunktet bildet til Borgli var publisert på, inspirert av Aftenposten.

På bildet Seabrokers postet på sine sider het det at ansatte og Seabrokers-venner kom på båten etter vel gjennomført ritt for forfriskninger. Da sjekket vi resultatlistene, og så at Borgli i flere år, inklusive dette året, deltok på Seabrokers sitt lag under Nordsjørittet. Fra publiseringstidspunktet til bildet kombinert med plasseringen av skyggen, kunne vi også si med sikkerhet at dette var en stund etter måltidspunktet.

Slik fant vi ut at han i mange år var en del av Seabrokers sitt sykkellag etter at han oppga å ha sluttet i selskapet. Videre kartla vi arrangementer i Sandnes også etter 2017 hvor yachten lå til kai. Gjennom videre kildearbeid fikk vi bekreftet at Borgli også da var der i sosiale settinger, som for eksempel under Blinkfestivalen i 2019.

3.10 Metode: En setning blant 47 sider

Å lese nøye har vært avgjørende for oss. For eksempel da vi kunne dokumentere at Borgli ble fortalt at noen oppfattet hans forhold til Seabrokers/Albretsen, mer spesifikt hans engasjement i bryggesaken, som problematisk allerede i 2019.

Dette ble vi klar over gjennom en veldig generell forvaltningsrevisjon med tittel "Risiko og forebygging av korrupsjon i plan- og byggesaker i Sandnes kommune" utarbeidet av Rogaland-kommunenes revisjonsselskap, Rogaland Revisjon IKS. På side 17 av 47 står det at under intervjuene ble det "formidlet enkelte oppfatninger om tette bånd. Dette er videreformidlet rådmannen", uten noe mer informasjon. Vi spurte dermed rådmannen rett ut, og ganske riktig, dette handlet om Borgli og saken om brygga til Albretsen (lenge før vår omtale av saken). Men hva disse oppfatningene gikk på, ville verken hun, revisjonssjefen, Borgli eller ordføreren si noe stort mer om. Vi ba også om innsyn i referat fra intervjuene, noe vi ikke fikk.

3.11 Dokumentene som forsvant

I forbindelse med et møte i kommunestyret i etterkant av våre første saker, ble Borglis habilitet tema da kommuneplanen i Sandnes skulle behandles. Kommunen hadde bestilt en habilitetsvurdering fra CMS Kluge før behandlingen. Den habilitetsvurderingen vurderte om Borgli kunne behandle den overordnede kommuneplanen for Sandnes samlet sett, mens fylkesadvokaten vurderte om han kunne behandle et konkret forslag om å komme med innsigelse mot omdisponering av Albretsen sin eiendom. "Hvis dette var vurderingstemaet, påpeker vi at det er et noe annet vurderingstema enn om Borgli nå er inhabil til å delta i kommuneplanbehandlingen", skrev blant annet CMS Kluge. Likevel brukte Borgli, Wirak og Seabrokers denne vurderingen ved en rekke anledning som et bevis på at ingenting galt var avdekket.

Borgli gikk på talerstolen for å redegjøre, og holdt frem ark som han sa dokumenterte både hva han betalte for oppholdene på Gran Canaria, og et annet ark

som var sponsoravtalen mellom datteren og Seabrokers. "Selvfølgelig har jeg betalt min andel, og for 2018 betalte jeg inn den 18. i... nei...", sa Borgli før han ble avbrutt av ordfører Wirak. Borgli sa ikke noe mer om dette, foruten at han deretter ville gi denne dokumentasjonen til ordfører. Vi ba i etterkant om innsyn i dokumentene, og fikk raskt svar direkte fra ordfører Wirak om at det ikke var arkivert noen slike dokumenter fra varaordfører, og at det var intet å gi innsyn i.

Borgli har flere ganger hevdet offentlig at vi har fått tilbud om å se i banken hans og lignende, blant annet under pressekonferansen. Dette har vi i realiteten ikke fått, og har gjentatte ganger bedt om dokumentasjon på betaling for oppholdene på Gran Canaria, og hva verdien av sponsoratet med Seabrokers har vært.

Dette var kanskje både den største overraskelsen og frustrasjonen i arbeidet: Det som for oss framsto som så sentralt, ble avfeid og uten at det øvrige politiske miljøet protesterte nevneverdig. Hvordan skulle vi forholde oss til det? Skulle vi holde trøkket oppe og forsøke å tvinge fram en reaksjon? Vi var fullt klar over at saken var betent og at det var en personlig belastning for de involverte. Men hvor går grensene i den såkalte totalbelastningen?

3.12 Metode: Ingenting udokumentert (kildekritikk)

Som tidligere nevnt visste vi at denne saken ville bli kontroversiell. Et valg vi tidlig tok var derfor å unngå enhver anonymt siterte kilde. En lang rekke kilder ble likevel intervjuet på bakgrunn, og her bestrebet vi oss på å være mest mulig åpne om hva vi undersøkte. Vi lovet dem kildebeskyttelse og flere ganger ble kilder tatt inn en bakvei på avishuset, eller vi møtte dem på et sikkert sted, der vi også parkerte på nøytralt område et stykke unna. Tanken her var at det vi mistet av til dels oppsiktsvekkende enkeltopplysninger anonymt, ville vi få tilbake i form av troverdighet som ville stå seg bedre i det lange løp.

3.13 Metode: Sparring med eksperter

Vi erkjente fra første stund at det var avgjørende å sette seg grundig inn i habilitetsreglene i den aktuelle kommunen, samt i lovgivningen, da først og fremst forvaltningsloven. Vi etablerte tidlig kontakt med nasjonale eksperter på dette fagfeltet og brukte disse for å sparre underveis i prosessen. En del av møtene og dialogen i sakskomplekset lå i en gråsoner, som mange habilitetssaker gjør, og for å oppnå det ønskede presisjonsnivået var det behov for "fin-juss." Vi hadde hele tiden i bakhodet at vi ikke er en domstol, men det er utfordrende å skulle skrive ting helt uavhengig av jussen når politikerne selv henviser til kommuneadvokatens vurderinger på våre spørsmål.

4. Motstand

Motstand ble en vesentlig del av vårt arbeid, også ut over innsynsarbeidet som allerede er gjort rede for. Vi pratet med Borgli i første fase høsten 2022 (se punkt 2), da vi hadde noen opplysninger om sponsoratet mellom Seabrokers og datteren, som vi spurte om opp mot saken om brygga til Albretsen. Over telefon svarte han på en rekke spørsmål, men idet vi tok opp om han hadde vurdert egen habilitet knyttet til sykkelselskapet og at han brukte en bil med Seabrokers sin logo på, ble det dårlig stemning, og han skjelte ut Aftenbladet for å gå etter familien hans. Intervjuet ble avbrutt, og vi fulgte opp via e-post og tekstmeldinger.

Etter saken 3. oktober 2022, skrev Borgli et innlegg på Facebook. Her skrev han blant annet at vi “selvfølgelig gikk på” barna hans, og at han “sitter på en e-post fra en ansatt i Schibsted som bekrefter nivået et mediehus kan legge seg på”. Vi vet fortsatt ikke hvilken e-post han siktet til her. Motstanden fortsatt i andre del av prosjektet.

4.1 Metode: Dramatisk imøtegåelse

Den 11. april 2023 kontaktet vi Borgli for å be om et intervju knyttet til de nye opplysningene vi hadde funnet. Denne prosessen var åpenbart viktig å gjøre grundig, ettersom materialet både var omfattende og strakk seg over lang tid. Vi arbeidet lenge med spørsmålene og valgte å sende over den lange listen godt over et døgn før vi avtalte å møtes på rådhuset for et intervju, for å deretter gi sitatsjekk og mulighet for gjennomlesing opp mot publisering.

Da vi ankom rådhuset torsdag 13. april i lunsjtider, kom Borgli ut fra kontoret sitt og møtte oss. Vi ble henvist til å sitte på en benk i fellesarealene, uten videre forklaring, og han delte ut ark hvor han hadde besvart våre spørsmål skriftlig. Vi fikk beskjed om at dette var svarene han kom til å gi, og at vi “godt kan sitte her”, men at han ikke ville svare noe utover det skriftlige.

Ettersom en rekke av spørsmålene ikke var besvart, valgte vi å sende over flere oppfølgingsspørsmål i dagene etter. Om kvelden 19. april tok det hele imidlertid en brå vending: På Facebook [publiserte Borgli en video fra kjøkkenet i hans eget hjem](#), hvor han uttalte at vi forfulgte ham, og langet ut mot oss på en rekke punkter.

I tillegg publiserte han alle våre spørsmål i eget kommentarfelt. Problemet vårt ble at det var mengder upublisert materiale, og saker vi fortsatt ikke hadde konkludert om vi skulle omtale. Her er et eksempel: Både Wirak og Borgli, med mange flere, fikk skyss av Albretsens yacht under Blinkfestivalen. Vi spurte om dette, noe de forklarte at kun var skyss i ett tilfelle. Vi vurderte det slik at dette ikke var helt sammenlignbart med de andre besøkene på yachtene, da dette var mer en offentlig setting, og lot

være å ta det med i saken. Men Wirak har i etterkant brukt omtalt dette i et [leserinlegg](#), der han kritiserte oss for å ha publisert dette – noe vi aldri gjorde.

Vi så at videoen fikk fart, og nådde raskt mange titusener seere. Samtidig var vi et stykke unna publisering på dette punktet. Hva gjør man da? Hele redaksjonen i Aftenbladet ble involvert i spørsmålet under et allmøte på huset morgenen etter. Dette var et bra grep, siden dette også åpenbart hadde betydning for hele huset. For oss journalister var det i tillegg en god følelse av fellesskap når hele redaksjonen backet oss.

Vi valgte linja der vi ikke gikk ut selv med noe form for “motsvar”, og jobbet på høygir for å kvalitetssikre sakene. Videoen ga inntrykk av at vi kom til å publisere ting vi verken hadde spurt om eller noen gang hadde skrevet (som for eksempel detaljer om hans familie), og det var viktig å komme med vårt faktiske arbeid så fort som mulig. Men det er klart at man kjenner på et ekstra press på at det vi arbeider med må være feilfritt i en slik situasjon. Aftenbladet valgte også i liten grad å delta i kommentarfeltet under videoen, foruten en kort generell kommentar om våre arbeidsmetoder. Enkelte hevdet blant annet at vi hadde presset dem for “å få drit om Borgli, hva som helst”.

At politikere bruker egne kanaler til å imøtegå kritisk journalistikk, i et forsøk på selv å eie historien, er ikke noe nytt. Selv om professor ved Høyskolen i Kristiania, Audun Beyer, kalte Borglis video for “litt på siden av spillereglene” i en [NRK-artikkel](#), er det vel å anta at lignende virkemidler kan tas i bruk flere ganger fremover. Et utspill på Facebook var også blant scenariene vi hadde sett for oss på forhånd, men ikke at han skulle publisere alle spørsmålene våre. Men det er vanskelig å forholde seg til, også redaksjonelt, siden man eventuelt må lage journalistikk om seg selv.

Å tilby spørsmålene på forhånd var altså et forsøk på å være mest mulig ryddig og etterrettelig, men når vi ser utfallet kan det hende det var en smule naivt å strekke ut den hånda. Når uskrevne regler brytes av profesjonelle kilder blir det mer komplisert å sjekke fakta. Da spørsmålene våre havnet i feeden til 130.000 var vi svært glade for at de var så gjennomarbeidet som de var.

4.2 Ryktespredningen: To journalister på en bar

Det som opplevdes som aller vanskeligst å håndtere etter videoen, var imidlertid ryktespredningen. I videoen sier Borgli at han via en annen person fikk skildret at en ansatt fra Aftenbladet sa at vedkommende skulle ødelegge for ham og familien. På slutten av videoen sier Borgli at han ønsker å fortsette samarbeidet med alle i Aftenbladet, utenom Marius Holmen og Tommas Skretting (med navn). Mange har åpenbart trodd at episoden her er reell, og videre trodd at den ansatte var en av oss,

slik at vi ble nødt til å avkrefte dette. Borgli på sin side ønsket ikke å spesifisere hvem denne ansatte var i dialogen med oss, noe vi fortsatt ikke vet.

I etterkant av de første sakene i mai 2023 sendte også Ragnvald Albretsen en e-post til en rekke næringslivstopper i Sandnes, som vi har fått tilgang til: *“Synes det nå er på tide at nærings aktørene i Sandnes tar til motmæle mot Stavanger Aftenblads heksejakt på vår vara ordfører (kommende ordfører ?), som er åpen og positiv til innbyggere og næringsliv - 24/7”, og videre at “2 journalister fra SA kan sitte på en pub i Stavanger å planlegge at de skal TA PMB, og at avisen deretter legger så mye ressurser inn i dette, er intet annet enn ufattelig. Dette er garantert politisk motivert”.*

Undertegnede journalister hadde på dette tidspunktet aldri besøkt en pub sammen og hadde selvsagt ikke en slik motivasjon for undersøkelsene. Dette ønsket fra Albretsen ble til et generelt [leserinnelegg](#) om takknemlighet overfor Sandnes kommune, signert flere av næringsaktørene som mottok e-posten, totalt 12 stykker. E-posten til næringslivstoppene falt vi ned på å ikke omtale, blant annet siden det er utfordrende å lage journalistikk om seg selv.

En underliggende faktor her, er den seiglivede rivaliseringen mellom Stavanger og Sandnes, der det særlig i Sandnes slumrer en slags oppfatning av at Stavanger vil underlegge seg lillebroren i sør, noe som fikk ny næring under kommunesammenslåings-debatten for noen år siden. At Albretsen valgte å skrive ‘en pub i Stavanger’ var dermed neppe tilfeldig, etter vår vurdering.

Dette ryktet ble et utfordrende støyelement i arbeidet vårt videre, med blant annet stygge kommentarer på sosiale medier rettet mot oss. Samtidig er det viktig å ha med seg at akkurat sistnevnte er noe som personer som er gjenstand for kritisk journalistikk også fort kan oppleve.

4.3 “Inkriminerende anklager”

I slutten av juni fikk journalist Tommas en e-post fra daværende partner i Elden Advokatfirma, Christian Flemmen Johansen. Han skrev til journalisten at han var engasjert på bakgrunn av at Seabrokers har blitt utsatt for en lang rekke “inkriminerende og lite hyggelige anklager”, og skulle møte selskapet kommende uke. Han ville at det ble videresendt sjefredaktør.

Noen uker senere skrev han en lengre mail, igjen sendt til Tommas, hvor han skrev at etter hans oppfatning, hadde Aftenbladet gått for langt i sin omtale av Seabrokers og Ragnvald Albretsen. I dialogen ble også følgende lagt på som en hale: “Videre er har det tilflytt oss informasjon om prat på byen om at Seabroker «skal tas», informasjon om at kilder i saken(e) er konkurrenter av Seabrokers og godt kjennskap

mellom kilder mv. Her vet jeg i dag ikke nok, men det er på det rene at informasjon så langt synes å ha medført riktighet.”

Sjefredaktør håndterte den videre korrespondansen, og viste blant annet til at vi gjerne retter opp konkrete faktafeil, om det ble pekt på, og minnet om klagemulighet til PFU. I tillegg fikk de mulighet til å komme på besøk i redaksjonen og fortelle om dette, skulle de ønske det. Vi fikk en rekke konkrete punkter de mente var feil, og svarte ut disse. Deretter engasjerte vi selv advokat Jon Wessel-Aas for å ta videre korrespondanse, og har ikke hørt noe siden.

4.4 En spesiell pressekonferanse

At Borgli holdt en pressekonferanse og styrte innholdet i den, kan neppe kalles motstand, og er helt legitimt.

Vi møtte imidlertid noen problemstillinger: Først av alt, hittil i saken hadde det altså vært tilfeller der Borgli hengte ut enkeltjournalister (oss) eller gikk ut med upublisert materiale i egne kanaler. Dermed ble spørsmålet om vi skulle sende dette live. Argumentene i mot var også at det er utfordrende for oss å kringkaste noe som blir meta-saker om oss som avis.

Men argumentene for endte opp med å bli tyngre: Dette var en offentlig pressekonferanse på rådhuset (som han forøvrig fikk kritikk for å benytte), det var vesentlig, og det er viktig for oss å la han slippe til med sine innvendinger, uansett om vi hadde hatt en grundig imøtegåelsesprosess. Vi valgte derfor å sende, men med noen sekunders forsinkelse, og redaktør som fulgte med underveis, klar til å kutte. Et annet viktig argument for å sende var at vi i denne sammenhengen ville få mulighet til et muntlig intervju med ham i etterkant, som han foreløpig ikke hadde sagt ja til i 2023. Men på pressekonferansen ble det gitt beskjed om at ingen intervjuer skulle gis, og Borgli forlot stedet så fort han var ferdig med å snakke. I etterkant viste det seg imidlertid at de andre mediene til stede ble invitert til én-til-én intervjuer på gangen – men ikke vi.

Vi endte opp med å sende hele seansen, selv om det dukket opp nye påstander om våre metoder. Blant annet ble vi beskyldt for å benytte rene avhørsmetoder under det innledende intervjuet på rådhuset (se punkt 4.1), noe vi stusset litt på, ettersom vi altså ikke fikk stille spørsmål under intervjuet. I tillegg fremmet han påstander om våre fremgangsmåter som vi overhodet ikke kjente oss igjen i.

4.5 “Alt er kjent fra før”

Hovedkritikken mot våre artikler har vært omtrent som følger, først fremmet av Borgli selv: Alt dette har vært kjent fra før, og han har vært åpen om alt. Det ligger på

sosiale medier der Aftenbladet fant det. At dette var kjent fra før, har vi vanskelig for å se. Ingen kilder vi snakket med kjente til omtrent noe som helst av det vi presenterte som nytt i mai 2023, noe de bekreftet til oss i påfølgende saker. Og som vi har vist gjennom redegjørelsen for våre metoder, er det ganske åpenbart at man ikke kunne vite at Borgli hadde bodd i Seabrokers sin feriebolig, vært på den spesifikke yachten, vært med på sykkellaget, eller hatt ansettelsesforhold til 2017, uten å gjøre omfattende arbeid.

4.6 Lang saksbehandlingstid

I arbeidet har vi opplevd lang saksbehandlingstid knyttet til innsynskrav. Verst har det vært hos Statsforvalteren. Vår klage på kommunens innsyn i korrespondansen mellom Borgli og Albretsen ble sendt over til Statsforvalteren i mars, og først behandlet ferdig i juni.

I april ba vi også Statsforvalteren om innsyn i dialog de hadde hatt med kommunen knyttet til klagebehandlingen av vårt innsynskrav i Borglis telefonlogg. Her fikk vi ikke svar før i september, til tross for en rekke jevnligge purringer og en klage til Sivilombudet (som selvfølgelig konkluderte med at dette var for sløvt) i juli. Problemet med dette, som tidsfristene i offentleglova finnes for, er at infoen var for gammel til at det var logisk å lage en sak i september. Den viste at ordfører Wirak hadde klagebehandlet vårt innsynskrav i Borgli telefonlogg, og i den formelle oversendelsen til Statsforvalteren hadde skrevet brevet der han mente vi ikke burde få innsyn. Hadde vi fått dette innen "normal" tid, ville det helt klart blitt en sak.

5. Etikk

5.1 Belastningen for de omtalte

Når vi opplever ubehag knyttet til ryktene som ble spredd om oss, kan en bare tenke seg hva den som er gjenstand for denne typen journalistikk kan oppleve. Det har vært et stort tema i vårt arbeid, og grunnlag for mange møter. Å ta hensyn gjør seg ekstra gjeldende i denne saken ettersom vi undersøker forhold knyttet til to bestemte personer, som også delvis hadde forgreininger inn i familielivet. Alle virkemidler i sakene ble vurdert ut ifra om de var nødvendige (ellers ble de fjernet), og vi slo opp saker i papiravisa totalt tre ganger, der vi hadde et bevisst forhold til bildebruk.

Vi lot oss inspirere av andre medier i flere prosjekter om å tilby en "bakdør". Konkret opprettet prosjektredaktør en kanal hvor Borgli kunne komme med innspill. I tillegg ønsket vi å vise ham artikkelen i sin helhet før publisering i mai 2023, noe som ble gjort gjennom at han fikk lese utskrevet versjon på forhånd. I tiden rett før og etter publiseringen opprettet vi også en bakkanal inn til kolleger på rådhuset.

5.2 PFU-klage

Å omtale sykkelselskapet har hele tiden vært et av de vanskeligere etiske spørsmålene, ettersom dette medfører at Borglis familie blir trukket inn. Vi har derfor forsøkt å holde detaljene om denne biten på et minimum, gjennom for eksempel å fokusere på hans styreverv/eierandel, og at han eide bilen med logoen på. Vi navnga heller ingen familiemedlemmer.

Sommeren 2023 ble vi klaget inn til Pressens Faglige Utvalg (PFU) av datteren til Borgli. Sekretariatet vurderte klagen, og mente at det ikke forelå brudd på god presseskikk. De viste blant annet til at artikkelen har et bredt kildetilfang, og konkluderte med at Aftenbladet ikke var presseetisk forpliktet til å kontakte klager, da det ikke var beskyldninger rettet mot henne eller selskapet, men mot faren.

5.3 Sykmelding

I september 2023, etter flere dager med intense forhandlinger, kom beskjeden om at Pål Morten Borgli var sykmeldt. Familien omtalte det som “alvorlig syk”, og partikolleger uttalte at de antok at det var snakk om en sykmelding på noen måneder. Presseetisk ble dette et nytt moment å ta hensyn til. Vi fikk lite informasjon om hvor alvorlig dette var, og det gikk ikke så lang tid før han dukket opp på enkelte politiske møter. Selv om dette var uoversiktlig, landet vi på at vi tok hensyn til totalbelastningen og holdt tilbake saker vi hadde på blokka både i tiden rett før og rett etter valget.

6. Dette er nytt

Gjennom sakene har Aftenbladet dokumentert hittil ukjente forbindelser, og belyst vesentlige opplysninger i store, lokale saker fra de politiske og demokratiske bakrom. Dette er blant de nye opplysningene vi har brakt frem:

- Oppsiktsvekkende detaljer om spillet i kulissene da Sandnes snudde i siste liten, etter å ha jobbet med den gigantiske Forus-planen i flere år. Blant annet Seabrokers' interesser i hundremillioner-klassen ble reddet. Snuoperasjonen kom som en overraskelse på de andre kommunene som samarbeidet om planen.
- Vi gjorde det for første gang kjent at politikerne stemte nei til et forslag fra kommunens eiendomsselskap som kunne spart minst 62 mill. skatte kroner og dekke inn parkeringsplasser i sentrum, som de tidligere hadde vedtatt å få på plass. De ville la private kjempe om anbudet (blant dem Seabrokers).
- Tvangsbøter mot Albretsens brygge er blitt stoppet flere ganger, også etter at de var sendt ut.

- Vi avslørte at Borgli, som da var fungerende ordfører, ba kommunedirektøren trekke tvangsbøtene mot Albretsen og brygga hans umiddelbart høsten 2022.
- Borgli sa at han ikke hadde kontakt med Albretsen om brygge-saken. Men Aftenbladet avdekket at han noen måneder tidligere satt i et møte med Albretsen, samt ordføreren, om nettopp brygga.
- Etter flere e-poster fra Albretsen til kommunen, tok Seabrokers i bruk en innkjørsel som ifølge kommunen ikke var godkjent. Både ordfører Wirak, Borgli og en annen Frp-topp møtte kommunalsjefen om saken, selv om den skulle avgjøres av administrasjonen.
- Nye opplysninger viser at Borgli ikke sluttet i Seabrokers-eide Securalift for 13 år siden, men sa opp først i januar 2017.
- Borgli bodde en uke i Seabrokers sin firmabolig – en bungalow – med familien på Gran Canaria i både 2018 og 2019.
- Noen dager etter Borgli var på Gran Canaria i 2019, ba Albretsen om et møte med Borgli og ordfører Wirak om Forus-planen. Møtet ble avholdt, og etterpå tok Wirak opp konsekvensene av den foreslåtte planen for blant annet Seabrokers med planstyret.
- Etter han ble varaordfører har Borgli vært med på Seabrokers sitt sykkellag i mange år, og ved flere anledninger vært på selskapets yacht, deriblant i sosiale lag.
- Vi dokumenterte at Borglis datter, som proffsyklist, i en årrekke har hatt en sponsoravtale med Seabrokers. Samarbeidet inkluderte at logoen til Seabrokers var på Borglis private bil. Frem til 2020 var Borgli en del av teamet til datteren. Fra slutten av 2019 til slutten av 2022 var Borgli styreleder i og 24% eier av selskapet som organiserte sykkelsatsingen, inkludert inntektene.
- I forbindelse med et revisjonsarbeid i 2019, ble Borgli fortalt at noen reagerte på hans kobling til Albretsen.
- Etter Aftenbladets artikler sa politikerne i fylkesutvalget at vesentlige opplysninger var blitt holdt tilbake da de vurderte hans habilitet. Flere oppga at de hadde snudd dersom saken kom opp igjen. Politikerne i Sandnes konkluderte at de ikke var blitt tilstrekkelig informert om koblingene.

6.1 Ikke-besvarte spørsmål

Brygga til Albretsen står, men fra høsten 2023 har kommunen gjenopptatt dagbøtene igjen. Pål Morten Borgli har flagget at han både vil sikte seg inn på regjering og Stortinget i 2025, og eventuelt ordfører i 2027.

Mye står fortsatt ubesvart i sakene vi har skrevet, og når hovedpersonene selv ikke ønsker å svare på spørsmålene eller dokumentere det, vil det kanskje alltid forbli slik.

- Hvor mye betalte Borgli og familien de to gangene de bodde i Seabrokers sin firmabolig på Gran Canaria?
- Hvor mye penger/hvilke tjenester har Seabrokers sponset datteren til Borgli med mens Borgli selv var involvert i satsingen/selskapet?
- Møttes Borgli og Albretsen på Gran Canaria, bare dager før Albretsen ba om et hastemøte med Borgli og Wirak om den vesentlige Forus-planen? Borgli sa først ja, men trakk svaret, og sa at han var usikker.
- Var Borgli involvert i at posisjonspartiene snudde om Forus-planen? Deltok han i posisjonens interne møter om saken?

7. Konsekvenser

Den første målingen i Sandnes, utført for [Sandnesposten](#), viste stor tilbakegang for Frp etter våre saker. Men i valget gjorde Frp likevel fremgang fra 2019, og dermed er det vanskelig å si i hvilken grad sakene har hatt konsekvenser for oppslutningen. Borgli fikk også rekordhøyt antall personstemmer, med 3698.

Men forhandlingene i Sandnes etter valget ble full baluba. Dette skyldtes i stor grad at verken KrF, Venstre og Høyres gruppe ville akseptere et samarbeid hvor Borgli fikk ordførerklubba. De samme partiene kritiserte ham for forhold vi hadde avdekket i våre artikler. Det hele endte med Borglis plutselige exit fra toppen i Sandnes-politikken, og at Frps fjerdekandidat ble varaordfører i et samarbeid der Høyre fikk ordføreren. Ellers:

- Tvangsmulkten mot brygga eid av Ragnvald Albretsen ble gjenopptatt etter at Aftenbladet ba om dokumentasjon i saken.
- Etter sakene ble det et møte om den manglende sykkelstien med kommunen, hvor de informerte om at sykkelstien skulle vært opparbeidet før avkjørselen Seabrokers/Albretsen søkte om, ble tatt i bruk. Den nye eieren av tomta må enten søke om dispensasjon eller ordne sykkelstien.
- Pål Morten Borgli solgte seg ut av sykkelselskapet og trådte av som styreleder mot slutten av 2022, etter Aftenbladets omtale av saken.
- I kjølvannet av Aftenbladets artikler har Sandnes kommune utarbeidet en egen habilitetsveileder for politikerne.

- Sandnes kommune innhentet en habilitetsvurdering fra CMS Kluge om Borgli kunne behandle kommuneplanen.

Vedlegg

Saker publisert på aftenbladet.no:

2022:

5.09: 8 av 23 har sagt opp i byggesak – vil gå utover saksbehandlingstiden.

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/x8xoRI/8-av-23-har-sagt-opp-i-byggesak-vil-gaa-utover-saksbehandlingstiden>

23.09: «Internt møte», «avtaler» og stoppede bøter. Yacht-brygga er vurdert ulovlig, men står fortsatt:

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/69z2J3/internt-moete-avtaler-og-stoppede-boeter-yacht-brygga-er-vurdert-ulovlig-men-staar-fortsatt>

24.09: Aftenbladet ba om dokumenter i brygge-sak. Tre dager senere satte kommunen tidsfrist for riving:

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/kER0za/aftenbladet-ba-om-dokumenter-i-brygge-sak-tre-dager-senere-satte-kommunen-tidsfrist-for-riving>

28.09: Kommunen har bestemt at det blir bøter om brygga på Ims ikke rives innen fristen. Nå er det opp til politikerne:

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/dwmo41/kommunen-sa-det-blir-boeter-om-brygga-paa-ims-ikke-rives-innen-fristen-naa-er-det-opp-til-politikerne>

28.09: Politikerne: Gir likevel ikke dagbøter for brygga på

Ims <https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/69krn0/politikerne-har-talt-sender-ikke-ut-boeter-likevel>

03.10: Pål Morten Borgli ba kommunen snu om Seabrokers-sjefens brygge – eier selv bil med selskapets logo for å profilere «samarbeidspartner»:

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/nQWay5/paal-morten-borgli-ba-kommunen-snu-om-seabrokers-sjefens-brygge-eier-selv-bil-med-selskapets-logo-for-aa-profilere-samarbeidspartner>

04.10: Leserinnlegg fra ordføreren i Sandnes: Aftenbladets Borgli-tittel mer enn antyder at korrupsjonen florerer i Sandnes:

<https://www.aftenbladet.no/meninger/debatt/i/y64Vja/aftenbladets-borgli-tittel-mer-enn-antyder-at-korrupsjonen-florerer-i-sandnes>

05.10: Flere politikere: – Borgli har grepet inn i saksbehandlingen, det er en utfordring:

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/kE6KAj/flere-politikere-borgli-har-grepet-inn-i-saksbehandlingen-det-er-en-utfordring>

06.10: Vurdering fra kommuneadvokaten: Har ikke brutt saksbehandlingsregler:

<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/zE736v/vurdering-fra-kommuneadvokaten-har-ikke-brutt-saksbehandlingsregler>

24.10: Brygga på Ims skiller seg ut blant 150 bryggesaker siden 2015. – Problematisk:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/GM3kJm/brygga-paa-ims-skiller-seg-ut-blant-150-bryggesaker-siden-2015-problematisk>

30.11: Bryggesaken: Fylkesadvokaten mener Borgli er inhabil. Politikerne er uenige:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/LI3qgq/bryggesaken-fylkesadvokaten-anser-borgli-inhabil-politikerne-er-uenige>

2023:

Oversikt over saker publisert i 2023 og debattinnlegg finnes her:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/9zX06r/samleside>

04.05: Varaordføreren bodde i Seabrokers' villa på Gran Canaria. 11 dager senere satt han i møte om en sak der selskapet fryktet å tape minst 55 millioner:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/dwbAwA/varaordfoereren-bodde-i-seabrokers-villa-paa-gran-canaria-11-dager-senere-satt-han-i-moete-om-en-sak-der-selskapet-fryktet-aa-tape-minst-55-millioner>

06.05: Seabrokers ba varaordføreren vitne i rettssak mot kommuneid selskap. To dager senere var han på selskapets yacht:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/kEbRmQ/seabrokers-ba-varaordfoereren-vitne-i-rettssak-mot-kommuneid-selskap-to-dager-senere-var-han-paa-selskapets-yacht>

07.05: Planen om å spare minst 62 millioner ble nedstemt etter Borglis forslag – senere ble han meldt inhabil:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/5Brm4m/planen-om-aa-spare-minst-62-millioner-ble-nedstemt-etter-borglis-forslag-senere-ble-han-meldt-inhabil>

08.05: Wirak ba om støtteklæringer til Borgli: – Ordføreren burde ikke utfordret oss på dette:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/mQp5LO/wirak-ba-om-stoetteklaeringer-til-borgli-han-burde-ikke-utfordret-oss-paa-dette>

09.05: Wirak dropper støtteskriv til Borgli:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/GMq6OB/wirak-dropper-stoetteskriv-til-borgli>

10.05: I fjor sa fylkespolitikere at Borgli var habil. I dag tenker de annerledes:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/gEBpaL/i-fjor-sa-fylkespolitikere-at-borgli-var-habil-i-dag-tenker-de-annerledes>

10.05: Leserinnlegg fra næringslivsaktører: Vi i næringslivet i Sandnes er glade for lyttende og åpne politikere:
<https://www.aftenbladet.no/meninger/debatt/i/5BwyKO/vi-i-naeringslivet-i-sandnes-er-glade-for-lyttende-og-aapne-politikere>

11.05: Tok opp forbindelsen mellom varaordføreren og Seabrokers allerede for fire år siden:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/Q7qOIR/tok-opp-forbindelsen-mellom-varaordfoereren-og-seabrokers-allerede-for-fire-aar-siden>

12.05: Her kan du se Borglis pressekonferanse:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/y6bpgg/her-kan-du-se-borglis-pressekonferanse>

12.05: Tuastad om Borgli: – På en måte beundringsverdig:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/8Jvo91/tuastad-om-borgli-paa-en-maate-beundringsverdig>

12.05: – Varaordføreren viser manglende rolleforståelse:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/LlqBKR/varaordfoereren-viser-manglende-rolleforstaaelse>

12.05: Kommentar Harald birkevold: Da Trump kom til Sandnes:
<https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/JQqg17/da-trump-kom-til-sandnes>

15.05: Temperaturen nådde kokepunktet da Borglis habilitet ble diskutert:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/GMq75q/temperaturen-naadde-koepunktet-da-borglis-habilitet-ble-diskutert>

05.07: Her mangler gang- og sykkelveien. Seabrokers-selskapet sa den skulle stå ferdig i 2020:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/RG8eW2/her-mangler-gang-og-sykkelveien-seabrokers-selskapet-sa-den-skulle-staa-ferdig-i-2020>

06.07: Seabrokers henvendte seg til politikertoppene i flere saker om førerløse busser:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/q1Eoge/seabrokers-henvendte-seg-til-politikertoppene-i-flere-saker-om-foererloese-busser>

08.07: Borgli: – Teamet fikk låne Seabrokers-huset. Men jeg betalte min andel:
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/GMqEeB/borgli-teamet-fikk-laane-seabrokers-huset-men-jeg-betalte-min-andel>

11.07: Leserinnlegg ordfører i Sandnes: Aftenbladet koker suppe på en spiker:
<https://www.aftenbladet.no/meninger/debatt/i/WRyVnk/aftenbladet-koker-suppe-paa-en-spiker>

19.07: Leserinnlegg Ragnvald Albretsen: Mistenkeligjøringens kunst:
<https://www.aftenbladet.no/meninger/debatt/i/5BQWoe/mistenkeligjoeringens-kunst>

No skal Henrik Ingebrigtsen prioritere seg sjølv

SPORT SIDE 42-43

- TIL VÅREN KAN LÅNERENTEN FOR FOLK FLEST BLI 5 PROSENT

RENTEHEVING: Kyrre M. Knudsen i SR-Bank mener Norges Bank må snakke tydeligere.

NYHETER SIDE 6-7

Yacht-brygga er vurdert ulovlig, men står fortsatt

SANDNES: Statsforvalteren har slått fast at brygga på Ims er ulovlig. To ganger er tvangsmulkt mot Seabrokers-sjef Ragnvald Albretsen blitt stanset.

NYHETER SIDE 8, 9 OG 10

coop mega
 DET ER BARE Å GLEDE SEGI!
 Megahelv

Tilbud 119
 FÅRIKÅLKJØTT AV LAM
 Pr kg

Tilbud 199
 FERSKE REKER
 Fangst forbehold.
 Pr kg

Kjøp -40%
 COOP KAFFE
 Utvalgt kaffe sortert.
 Fra 225 g/16 kapsler
 Gjelder ikke Xtra

Tilbud 100
 5 for
 NIDAR STORE
 SJOKOLADEPLATER
 Grc, pris fra 39,90

7 025693 000017

Test av russebusslyd:
I denne bussen kan du være i 45 minutter - med hørselvern - før det er fare for hørselsskade

NYHETER SIDE 4-5

Stavanger Aftenblad

FREDAG 5. MAI 2023
A-18 (inkl. avgang) Lokalt 49,-

Varaordføreren bodde i Seabrokers' villa på Gran Canaria. 11 dager senere satt han i møte om en sak der selskapet fryktet å tape minst 55 millioner

SANDNES: Pål Morten Borgli sier han er åpen om forholdet til Seabrokers og hevder at han har betalt for oppholdene. – Jeg har ingen økonomiske koblinger, sosial omgang eller har noen familie-relasjoner til denne bedriften, sa han til fylkespolitikere i 2022.

IMAGASIN SIDE 22-33

© AL. OHLSTADEN

coop mega
DET ER BARE Å GLEDE SEG!
Megahelg

TILBUD -30%
ALL BUTIKKPAKKET OST
Utvalget kan variere. *Prosenten gjelder fra i kasser

TILBUD 94⁹⁰ Pr kg
NORVEGIA 3 PK 2 X 1 KG
Verdig/lett. 200 pr pk vektene
Pakningspris fra ca. 199,80

KUPP -40%
SANTA MARIA/
OLD EL PASO TEX-MEX
Utvalget kan variere. Fra 14,-

TILBUD -30%
MELONER
Utvalget kan variere

7 402565 000011

Erstatningsrett gjelder i tillegg til forbrukerrettigheter og produktgarantier. *Prosenten gjelder fra i kasser.

I dag er det ingen prioriteringer i verken bruk av kraft eller arbeidskraft. Men bør vi ha det?

■ HILDE ØVREBEKK KOMMENTAR, SIDE 14

Stavanger Aftenblad

TORS DAG 11. MAI 2023

Uke 19 · 131. årgang · Løssalg 49,-

FORBINDELSEN

Elin Schanche (H) og flere andre fylkespolitikere mener Pål Morten Borgli ga for lite informasjon om sine bindinger:

– Jeg ville helt klart sagt at han var inhabil

■ NYHETER SIDE 6-8

MC OFFSTENEN

Aleris-direktør kritisk til forslag fra SV og Rødt

Anita Tuvold mener at en forbud mot at offentlig ansatt helsepersonell kan ha ekstrajobber i det private helsemarkedet, vil gjøre det vanskeligere å kutte utgifter.

■ NYHETER SIDE 9

Berntsen om Sandnes Ulf-krisen: – Jeg tror det som har gått mest galt, er de høye kostnadene ved ny stadion

■ SPORT SIDE 50-51

